

Komunikat prasowy
Luksemburg, 22 listopada 2018 r.

Wnioski dotyczące zwalczania nadużyć finansowych w UE nie idą wystarczająco daleko – zwracają uwagę kontrolerzy

Proponowane zmiany w działalności Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć (OLAF) nie wystarczą, by wydatnie poprawić skuteczność prowadzonych przez OLAF dochodzeń – stwierdzono w opublikowanej dzisiaj opinii Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Ponadto kontrolerzy zwrócili uwagę, że choć we wniosku odpowiednio uwzględniono zasady współpracy między OLAF a przyszłą Prokuraturą Europejską (EPPO), pewne kwestie mogą stać na przeszkodzie efektywnemu współdziałaniu tych instytucji. Dzisiaj opublikowano także opinię w sprawie Programu UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych na okres 2021–2027.

Pierwszy z wniosków Komisji Europejskiej ma dwa zasadnicze cele: dostosowanie działalności OLAF w kontekście ustanowienia EPPO i poprawienie skuteczności OLAF.

Kontrolerzy zwrócili uwagę, że największymi wyzwaniami w dochodzeniach OLAF są terminowość i odzyskiwanie środków. Z zadowoleniem przyjęli nieliczne, lecz dobrze ukierunkowane działania przewidziane we wniosku, w tym nowe kompetencje OLAF w zakresie nadużyć finansowych dotyczących VAT, dopuszczalność zgromadzonych dowodów oraz dostęp do informacji dotyczących rachunków bankowych. Niemniej zalecili, by dochodzenia OLAF poddano przeglądowi przez Trybunał Sprawiedliwości, tak aby zagwarantować stosowanie się do gwarancji proceduralnych. Ostrzegli ponadto, że wniosek nie doprowadzi do rozwiązania problemów dotyczących skuteczności dochodzeń administracyjnych OLAF. Komisja wprawdzie podziela tę diagnozę, lecz dotychczas nie sporządzono harmonogramu dalszej reformy OLAF ani nie wskazano jasno kwestii, które wymagają rozwiązania.

– Zwiększenie skuteczności dochodzeń jest wciąż dużym wyzwaniem dla OLAF – **stwierdziła Eva Lindström, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialna za tę opinię.** – Reforma OLAF w obecnej formie nie gwarantuje, że ochrona interesów finansowych UE zostanie faktycznie wzmocniona.

Jeśli chodzi o relacje OLAF i EPPO, kontrolerzy odnotowali, że we wniosku odpowiednio uwzględniono zasady regulujące przyszłe stosunki między instytucjami w zakresie ścisłej współpracy, wymiany informacji oraz wzajemnego uzupełniania i niepowielania działań. Wykryli jednak pewne niedociągnięcia w tym obszarze. Przykładowo, we wniosku nie rozstrzygnięto, jaką rolę OLAF będzie odgrywał w prowadzeniu dochodzeń

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie opinii przyjętej przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst opinii dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E-mail: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

dotyczących przestępstw naruszających interesy finansowe UE w przypadkach, gdy przestępstwa te dotyczą zarówno państw członkowskich, które uczestniczą w Prokuraturze Europejskiej, jak i państw nieuczestniczących w EPPO.

Biorąc pod uwagę ograniczenia wniosku, kontrolerzy podkreślają, że należy podjąć dalsze działania. W perspektywie krótkoterminowej Komisja Europejska powinna ponownie rozważyć rolę i obowiązki OLAF w dziedzinie zwalczania nadużyć finansowych dotyczących wydatkowania środków unijnych. Kontrolerzy zalecają, by w tym kontekście przyznać OLAF strategiczną i nadzorczą funkcję w odniesieniu do działań UE w zakresie zwalczania nadużyć. W perspektywie średnioterminowej Komisja powinna ocenić współpracę między OLAF a EPPO i w razie potrzeby zaproponować dalsze działania ustawodawcze mające na celu usprawnienie zwalczania przez UE przestępstw naruszających interesy finansowe Unii.

Jednocześnie Europejski Trybunał Obrachunkowy opublikował również **opinię w sprawie planów dotyczących następnego unijnego programu w zakresie zwalczania nadużyć finansowych**.

Proponowany przez Komisję Program UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych na okres 2021–2027 ma wspierać współpracę między państwami członkowskimi z myślą o ochronie interesów finansowych UE. Planowane projekty obejmują szkolenia i systemy informatyczne do celów zgłaszania nieprawidłowości (mających charakter nadużycia finansowego i niemających takiego charakteru) dotyczących środków unijnych. Kontrolerzy podają w wątpliwość wartość dodaną programu i zwracają uwagę na ryzyko powielania działań i braku synergii z programami finansującymi podobne działania, np. programem „Cła”. Wskazują ponadto, że należy ustanowić bardziej szczegółowe i mierzalne cele wraz z wiarygodnymi wskaźnikami oceny, a także bardziej czytelne zasady kwalifikowalności. Dalszych wyjaśnień wymaga też kwestia wkładów na współfinansowanie wnoszonych przez państwa członkowskie.

Informacje dla redaktorów

Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) ustanowiono w 1999 r. decyzją Komisji. Do zadań OLAF należy prowadzenie dochodzeń administracyjnych przeciwko nadużyciom finansowym i wszelkim innym nielegalnym działaniom naruszającym interesy finansowe UE, a także wspieranie państw członkowskich w walce przeciwko nadużyciom.

Prokuratura Europejska (EPPO) rozpocznie działalność w 2020 r. lub najpóźniej z początkiem 2021 r. Będzie posiadała uprawnienia do prowadzenia śledztw i ścigania przestępstw naruszających interesy finansowe UE. EPPO ustanowiono na podstawie mechanizmu wzmocnionej współpracy. Do tej pory do uczestnictwa w EPPO zgłosiły się 22 państwa członkowskie.

Proponowany program w zakresie zwalczania nadużyć finansowych na okres 2021–2027 przejmie większość przepisów z obecnego programu Herkules III. Ma on również zapewnić finansowanie na rzecz dwóch kluczowych systemów: systemu informacji w celu zwalczania nadużyć finansowych (AFIS), obejmującego informatyczne aplikacje celne zarządzane przez Komisję, oraz systemu zarządzania nieprawidłowościami (IMS), wspierającego państwa członkowskie w wypełnianiu obowiązku zgłaszania wykrytych nieprawidłowości (mających charakter nadużyć finansowych lub niemających takiego charakteru) dotyczących środków unijnych. Łączny proponowany budżet na wdrożenie programu wynosi 180 mln euro na cały wspomniany wyżej okres.

Opinia Trybunału nr 8/2018 w sprawie wniosku Komisji zmieniającego rozporządzenie (UE, Euratom) nr 883/2013 dotyczące OLAF w odniesieniu do współpracy z Prokuraturą Europejską i skuteczności dochodzeń prowadzonych przez OLAF jest obecnie dostępna na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu w języku angielskim. Pozostałe wersje językowe zostaną opublikowane wkrótce.

Opinia Trybunału nr 9/2018 w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Program UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych jest dostępna na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu w języku angielskim. Pozostałe wersje językowe zostaną opublikowane wkrótce.

Europejski Trybunał Obrachunkowy przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE, publikując opinie na temat wniosków w sprawie nowych przepisów lub zmian legislacyjnych mających skutki finansowe. Opinie te są wykorzystywane przez organy prawodawcze – Parlament Europejski i Radę – w ramach ich prac.